

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מוטי כהן

תומר אולמן
ע"י ב"כ עוה"ד דור שוורץ

תובעת

נגד

אלי שושנה
ע"י ב"כ עוה"ד מנסור קופטי
מינוי ע"י הלשכה לסיוע משפטי

נתבע

פסק דין

1 בפניי תביעה לפי [חוק איסור לשון הרע](#), תשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"). מקורה של התביעה, כפי
2 שיובהר בהמשך, בפרסומים שפורסמו בחשבון האישי של הנתבע ברשת החברתית "פייסבוק".
3
4

רקע עובדתי וההליך עד כה.

5
6 1. עורכת הדין תמר אולמן (להלן: "התובעת"), הינה עורכת דין המתמחה במשפט הפלילי,
7 בעלת וותק של עשרות שנים. נוסף על כך, מכהנת התובעת כיום בתפקיד ממלאת מקום
8 יושב ראש לשכת עורכי הדין הארצית, ובמועד הרלוונטי לכתב התביעה, כיהנה כיו"ר
9 לשכת עורכי הדין במחוז חיפה.

10 2. מר אליהו שושנה (להלן: "הנתבע") עוסק, כך על פי הנטען בכתב התביעה, בתיווך
11 מקרקעין כמתווך מורשה מטעם משרד המשפטים.

12 3. ביום 21.02.22, הגישה התובעת כתב תביעה נגד הנתבע, במסגרתו נטען כי ביום 01.09.21
13 פרסם הנתבע בדף הפייסבוק האישי שלו פוסט בגנותה של התובעת. הפוסט נערך שלוש
14 פעמים, וזכה לשרשרת תגובות, כפי שיפורט להלן:

15 כך על פי כתב התביעה, סמוך לשעה 20:45 פרסם הנתבע את הדברים הבאים (הטעויות
16 במקור):

17 "תמי אולמן חלמתי שאת מתה ואני משתין לך על הקבר. עבר זמנך את שנואה"

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 כעבור חצי שעה, ערך הנתבע את הפוסט וכתב: "תמי אולמן. רק חלמתי- שעבר זמנך שאת
2 שנואה. תתבישי כסף לא תיקחי לקבר... מה דעתכם?
3 הפוסט הנ"ל זכה ל-6 "לייקים" ותגובה אחת: "אין מה לעשות כסף מעוור"
4 בהמשך, ערך הנתבע את הפוסט פעם נוספת, וכתב: "עו"ד דין תמי אולמן הזקנה (חיבים
5 להגביל גיל לעריכת דין) זוכרת את מי מייצגת? ייצגה ושיחררה שני ערבים שביצעו לינץ
6 ביהודי-ממש שנואה. כסף לא תיקח לקבר....מה דעתכם?
7 הפוסט הנ"ל זכה לעוד 2 "לייקים" נוספים (סה"כ 8 לייקים) ולשתי תגובות מצד שני
8 חברים המנויים על דף הפייסבוק. בתגובה הראשונה נכתב: "אין מה לעשות כסף מעוור"
9 ובתגובה השנייה נכתב: "מה קרה?? מה היא עשתה".
10 בנוסף, לפוסט הנ"ל הגיבה התובעת בעצמה, בזו הלשון: "כשתסתבך בפלילים אני בטוחה
11 שתפנה אלי! מאחלת לך רק טוב".
12 הנתבע, כך נטען, כתב בתגובה: "תיתבשי בעצמך את שנואה. אני לא מאחל לך טוב. את
13 רעה לניסגעים את מיצגת את הכי רדודים בפשע תיתעוררי את קוללת על ידי רוב הען"
14 ובהמשך כתב הנתבע תגובה נוספת: "מקוללת מרוב העם. תתבעי אותי אשמח להלבין
15 פניך ברבים אני לא צריך עורך דין רובכם ניבזים שמזכים רוצחים ואנסים מוכחים ואת
16 בראשם שהרסו משפחות גדולות"
17 וכן שתי תגובות נוספות: "את בכלל זוכרת את מי שמיצגת. נאשמים שעמדו לרצוח יהודי
18 רק בגלל שהוא יהודי. את גורמת להיתרבות האלימות במיגזר כי שיחררת. תיתבישי"
19 "אין לך ערכים. אין לך עבודה אז פוגעת במשפחות הניפגעים מאונס. רצח אלימות. למרות
20 הוכחות מפלילות מצולמות והודאה. איך הרמה הכי רדודה הגעת בשביל פרסום בזוי בלי
21 כבוד. זה מוכיח גסיסה במקצוע".
22 4. ביום 12.06.22, ולאחר שהנתבע לא הגיש כתב הגנה, ניתן נגדו פסק דין (כב' הרשם הבכיר
23 יניב לוזון). בהמשך לכך, ביום 03.07.22, הגיש הנתבע, שלא היה מיוצג באותה העת, בקשה
24 לביטול פסק הדין במסגרתה טען, בין היתר, כי לא קיבל זימון לדיון ולא הגיש כתב הגנה
25 בגלל סיבות רפואיות, נפשיות וכלכליות. בתגובתה לבקשה ציינה התובעת, כי כתב
26 התביעה הומצא אישית לנתבע ביום 24.2.22, וכי בפי הנתבע אין טענות הגנה מהותיות.
27 בסופו של יום, הורה בית המשפט על ביטול פסק הדין שניתן בהעדר הגנה כאמור, תוך
28 חיוב הנתבע בסך 2,000 ₪ בגין הוצאות התובעת.
29

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 .5 הנתבע, שכאמור לא היה מיוצג בשלב הזה, הגיש ביום 08.11.22, כתב הגנה מטעמו (להלן: "כתב ההגנה הראשון"). ביום 20.11.22, הגישה התובעת בקשה למחיקת כתב הגנה ולמתן פסק דין בהעדר הגנה. בקליפת אגוז צוין בבקשה, כי כתב ההגנה ערוך "בסגנון חופשי", ובניגוד לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט 2018 (להלן: "התקנות").
- 2
3
4
5
6 .6 מפאת חשיבות הדברים, אביא מספר ציטוטים מתוך תגובתו של הנתבע לבקשה (שוב- הטעויות במקור): "משתקף שעו"ד שוורץ מתנהל בהיתנסאות ויהירות בכוחם ושפתם המשפטית שלו ושל עו"ד תמי אולמן" ובהמשך: "לא אני כתבתי. המחשב ציבורי למתמודדי נפש. המודעה מיד נמחקה. התובעת לא רוצה כסף ולא בית סוהר. היתנצלתי רבות "החשודים" שכתבו הם חולי נפש- שכתבו בתום לב! בלהט יצרים רגעי! בשנת אבל. משפחה שכולה- שצפו בטלויזיה בתובעת מייצגת ומשחררת- ערבים שביצעו לינץ אליס ברקע. (להבהיר שבאותן שניות שהכתבה בטלוויזיה פורסמה- נכתבו הדברים)...."
- 7
8
9
10
11
12
13
14 .7 ביום 26.12.22, ולאחר ששקלתי את השיקולים הדרושים לעניין, ובין היתר, את טענת הנתבע כי פנה ללשכה לסיוע משפטי על מנת שתייצגו בתיק, הורתי על דחיית הבקשה למחיקת כתב הגנה ולמתן פס"ד בהיעדר הגנה.
- 15
16
17
18 .8 ביום 13.03.23, ולאחר שהתקבלה בקשתו לקבלת ייצוג מטעם הלשכה לסיוע משפטי, הגיש הנתבע כתב הגנה נוסף (להלן: "כתב ההגנה").
- 19
20
21

תמצית טענות הצדדים

- 22 .9 בכתב התביעה נטען, כי בטרם הגשת התביעה, ביום 02.09.21, שלחה התובעת לנתבע מכתב התראה טרם הגשת תביעה, ובין היתר, דרשה כי הנתבע יפרסם התנצלותו, אולם עד כה, הנתבע לא טרח לפרסם כל התנצלות.
- 23
24
25 .10 עוד נטען, כי לפוסט ולתגובות, שכלל הנראה פורסמו בפרסום פומבי, היו חשופים לכל הפחות 4987 החברים המנויים על הדף האישי של הנתבע.
- 26
27 .11 נטען עוד, כי מקריאת דבריו של הנתבע ברי, כי אלו נועדו על מנת להשפיל את התובעת בעיניי הבריות, לעשותה למטרה לשנאה של ממש וזאת אף מעבר לדיבה החמורה שיש בהם.
- 28
29
30 .12 התובעת טוענת, כי אין המדובר בפרסומים שמטרתם לנהל שיח לגיטימי על עבודתה כעורכת דין המייצגת נאשמים בעבירות חמורות, אלא מדובר בפרסומים הכוללים התבטאויות חמורות אשר נועדו באופן מכוון ובזדון, להשפיל קשות את התובעת.
- 31
32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

13. בסיכומו של דבר, נטען כי מאחר וההתבטאויות כמפורט לעיל, אינן חוסות תחת אף אחת מההגנות הקבועות בחוק, ומאחר שהפרסומים נועדו לבזות את התובעת ובכוונה לרמוס את שמה הטוב וכבודה של התובעת, קמה לתובעת עילה לקבלת פיצוי מהנתבע ללא צורך בהוכחת נזק בהתאם לסעיף 7(א)ג) לחוק, בצרוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, קרי 144,866 ₪, וזאת בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד כחוק.
14. בפתח כתב ההגנה טוען הנתבע, כי על אף שהוא מבין את כעסה ותסכולה של התובעת בגין הפרסומים, ועל אף שהפוסט פורסם בדף הפייסבוק האישי של הנתבע, הרי שיש לדחות את התביעה מהטעם שהנתבע אינו אחראי לפרסום הפוסט.
15. לגופו של עניין נטען, כי ביום 01.09.21, התפרסמה כתבה בטלוויזיה ולפיה התובעת הצליחה לגרום לשחרור נאשמים/חשודים בביצוע לינ"י בישראלים. באותו מועד, כך נטען, התקלה בביתו של הנתבע אנשים שחלקם הגדול תשושי נפש ומרקע של משפחות שכולות. לטענת הנתבע, למשמע הכתבה בטלוויזיה התלהטו הרוחות ואחד הנוכחים, כאמור לעיל, השתמש במחשב האישי של הנתבע המצוי במרפסת ביתו לשם פרסום הפוסט, וכל זאת שעה שהנתבע כלל אינו נמצא בבית.
16. עוד טוען הנתבע, כי מחק את הפוסט מיד כשנודע לו כי דף הפייסבוק שלו נוצל לצורך כתיבת הפוסט.
17. הנתבע מציין בכתב ההגנה, כי התנצל מספר פעמים בפני התובעת ובפני בא כוחה, אך היא סירבה לקבל את התנצלותו. עוד צוין, כי הנתבע אף הציע לבא כוח התובעת לנסח עבורו נוסח התנצלות המקובל עליו ועל התובעת שיפורסם במדיה, אך לטענתו בקשתו סורבה. להמחשת עמדתו, מפנה הנתבע להתכתבויות בינו לבין בא כוח התובעת ולמכתב ההתנצלות ששלח לתובעת (נספחים 1 ו-2 לכתב ההגנה).
18. בסיכומו של דבר, טוען הנתבע כי לא ניתן להטיל עליו אחריות בגין פרסום שלא בוצע על ידו, ללא הסכמתו וללא ידיעתו. עוד נטען, כי אף אם ייקבע כי הנתבע אחראי לפרסום, הרי שבמקרה זה סבור הנתבע, כי הוא חוסה תחת ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו-15 לחוק, שכן הפרסום הינו אך בגדר הבעת דעה. כמו כן נטען, כי התובעת הנה אשת ציבור ידועה ומוכרת וביקורת כלפיה, אף אם היא קשה, היא חלק אינטגרלי מהסיכונים שהיא נוטלת על עצמה ואין בביקורת כאמור כדי להוות לשון הרע.
19. אשר לסעד לו עותרת התובעת בכתב התביעה, נטען כי גם אם הנתבע יימצא אחראי לפרסום מושא התביעה, הרי שאין באפשרותו להציע לתובעת כל פיצוי כספי. הוטעם, כי מצבו הרפואי של הנתבע קשה והוא מתקיים בדוחק מקצבת נכות המשולמת לו ע"י המל"ל, וזאת כפי שעולה מהמסמכים לעניין זה אשר צורפו לכתב ההגנה.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

המסכת הראייתית וסיכומי הצדדים בתמצית.

- 1
20. לאחר שניסיונות הצדדים ליישב המחלוקת ביניהם עלו בתוהו, התיק נקבע לשמיעת ראיות
ובתוך כך, הגישו הצדדים עדויותיהם בתצהירים, עליהם נחקרו במסגרת ישיבת ההוכחות
שהתקיימה ביום 04.06.24, ובתום הדיון סיכם כל צד טענותיו בעל-פה.
21. בסיכומיו, טען ב"כ התובעת כי מעבר לעובדה שטענת הנתבע לפיה, הפרסום לא בוצע על
ידו נטענה בעלמא ולא גובתה בבדל של ראייה, הרי שצבר הראיות בתיק לרבות התכתובות
שניהל הנתבע בעצמו עם בא כוח התובעת, שחלקן צורפו לכתב התביעה, וחלקן הוגשו
במסגרת חקירתו הנגדית (מוצג שסומן "נ/1"), מלמדות כי הנתבע, באופן אותנטי ובזמן
אמת, לקח אחריות על פרסום הפוסט. לעניין זה נטען, כי משעה שהנתבע נמנע מלהביא
ראיות התומכות בגרסתו, הרי שיש מקום להפעיל את הכלל לפיו הימנעותו של בעל דין
מהבאת ראיות שבידו יוצרת חזקה לפיה אילו הובאו הראיות הן היו פועלות לחובתו; אשר
לתוכן הדברים, הפנה ב"כ התובעת לפוסט עצמו, תוך שטען כי לא יכול להיות חולק כי
מדובר בפרסום המהווה לשון הרע, כהגדרתו בחוק. הובהר, כי לנתבע אין ולא יכולה
לעמוד אף אחת מן ההגנות הקבועות בחוק, שכן אין מדובר בהתבטאויות שהן חלק
מביקורת לגיטימית המושמעת נגד סגורים אשר בוחרים לייצג נאשמים או חשודים להם
מיוחסות עבירות חמורות. באופן דומה נטען, כי לא מדובר בפוסט שהוא בגדר ביקורת
לגיטימית כלפי אישי ציבור. הודגש, כי הפוסט פורסם, כפי שאף נטען בכתב ההגנה,
כתגובה על תפקידה של התובעת כסנגורית, ולא על פועלה במסגרת תפקידה הציבורי.
22. בסיכומיו, התייחס בא כוח הנתבע לנטלי ההוכחה במשפט האזרחי. לשאלת בית המשפט,
האם נטל הוכחת טענת ההגנה של הנתבע, לפיה הוא לא אחראי לפרסום הפוסט, רובץ על
כתפיו של הנתבע, השיב בא-כוח הנתבע, בזו הלשון: "הנטל מלכתחילה מוטל על התובעת
להוכיח את הפרסום ואת ביצוע הפרסום" (פרוטוקול מיום 04.06.24, עמ' 14 ש'13-14). כך
לטענתו, שעה שהתובעת לא הוכיחה כי הנתבע ביצע את הפרסום, הרי שרק מן הטעם הזה
יש לדחות את התביעה.
23. אשר לשאלה האם הפרסום מהווה "לשון הרע", כהגדרתו בחוק, טען ב"כ הנתבע, כי אף
שייתכן והדברים שפורסמו בפוסט הותירו אצל התובעת תחושה לא פשוטה ולא קלה,
כלשונו, הרי שלא כל אמירה מהווה לשון הרע. לתמיכה בעמדתו, ציין כי על-פי גישת
הפסיקה לא כל גידוף או קללה, יהוו פרסום לשון הרע.

32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

24. לחילופין, ובמידה ולא תתקבל טענת ההגנה של הנתבע לעניין אחריותו לפרסום הפוסט, סבור הנתבע כי עומדות לו ההגנות הקבועות בסעיפים 15(4) ו- 15(5) לחוק. צוין, כי הדברים שנכתבו בפוסט הן בגדר הבעת ביקורת או דעה. להמחשת עמדתו הפנה ב"כ הנתבע, לפעם השלישית שבה נערך הפוסט, ובסופו נכתב: "מה דעתכם?". לטענתו הדבר מלמד, כי למעשה הנתבע הזמין את הציבור לערוך דיון ציבורי על פועלה של התובעת. ב"כ הנתבע הוסיף, כי על פי הפסיקה, כאשר הנפגע הוא איש ציבור, יש ליתן משקל יתר לחופש הביטוי על פני ההגנה על שמו הטוב של איש הציבור.

25. אשר לרכיב הפיצוי, נטען כי בענייננו, שעה שלא הוכח כי לתובעת נגרם נזק, הרי שיש להסתפק ב"פיצוי סימלי". הובהר, לעניין זה כי התובעת בתצהירה לא טענה כי הפרסום הסב לה נזק, או חלילה, כי מאן דהוא איים לפגוע בה בעקבות הפוסט. עוד הודגש, כי לאורך כל ההליך וגם במהלך הדיון בבית המשפט, פנה הנתבע לתובעת בהתנצלות וביקש את סליחתה. בסיכומו של דבר, ביקש ב"כ הנתבע להתחשב, במסגרת קביעת גובה הפיצוי, במצבו הרפואי והכלכלי הקשה של הנתבע, כפי שעולה מהמסמכים שצורפו לראיותיו.

דיון והכרעה

26. נדמה כי בשלב זה גדר המחלוקת בין הצדדים ברורה דיה, ולצורך הכרעה בה דרך הילוכנו תהא מהקל אל הכבד: **בשלב הראשון** - נעמוד על המסגרת הנורמטיבית של איסור לשון הרע, תוך מתן התייחסות מיוחדת לאיסור זה בראי ההתפתחויות הטכנולוגיות במרחב הווירטואלי; **בשלב השני** - נהלך בשביל הפרשנות ונבחן האם האמור בפוסט עולה לכדי לשון הרע, כמובנו בחוק. **בשלב השלישי** - נבחן האם מתקיים יסוד הפרסום. דומני, כי בענייננו שאלה זו היא ליבת התיק, קרי נדרש להכריע בשאלה מי נושא בנטל ההוכחה שעה שהנתבע מעלה טענת הגנה, לפיה הפרסום לא בוצע על ידו. **בשלב הרביעי**, יידונו טענות ההגנה של הנתבע, אז נבחן האם הפוסט הוא בגדר "הבעת דעה", כלפי התובעת בזיקה לתפקידה הציבורי. בסופו של דבר, ורק אם יקבע כי הפרסום אינו חוסה תחת אחת ההגנות הקבועות בחוק, נעבור **לשלב החמישי** והאחרון - קביעת הסעד הראוי.

השלב הראשון - המסגרת הנורמטיבית

26. פרסום מהווה לשון הרע כמשמעותו בחוק אם הוא נכנס לגדר אמות סעיף 1 לחוק הקובע כדלקמן:

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; (2) לבזות
2 אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; (3) לפגוע באדם במשרתו, אם
3 במשרה ציבורית ואם במשרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או מקצועו; (4) לבזות אדם בשל
4 גזעו, בשל מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;
5
6 27. על זכותו של אדם לשמו הטוב, נשפכו נהרות של דיו, והיא הוכרה כזכות החשובה לאדם
7 לעיתים כחיים עצמם. עמדה על טיבה של זכות זו ועל ההצדקות לה השופטת א' פרוקצ'יה
8 ברע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (להלן: "עניין בן גביר"): "הזכות לשם טוב היא
9 מיסודות הקיום האנושי של האדם כיצור חברתי. הצורך בהגנה על כבודו האנושי של
10 האדם בהתייחסותו לסביבתו היא תנאי הכרחי לחיים בצוותא, להגשמתו העצמית
11 המלאה של הפרט, וליכולתו למצות את חיי החברתיים והרוחניים. הזכות לשם טוב
12 כחלק מהכבוד האנושי טבועה עמוק ביסודות ההוויה האנושית של האדם, ומקרינה על
13 מערך היחסים בינו לבין הסביבה העוטפת אותו. היא תנאי הכרחי להגשמת האוטונומיה
14 האישית ולמיצוי יכולותיו של האדם ותרומתו לחברה. היא מהותית לגיבושו של כבוד
15 עצמי שאדם חש כלפי עצמו, ולכבוד שהסביבה רוחשת כלפיו. היא מקור כח עשייה
16 לאדם, ותנאי למיצוי יכולתו, כישרונותיו והישגיו לטובת החברה. סביבה אנושית
17 הנשלטת על ידי תרבות של השמצות, גינויים ומתקפות מילוליות הדדיות שלוחות רסן
18 סופה שתביא הרס חברתי פנימי, ובלימה של התפתחות תרבותית וערכית. מירקם חברתי
19 הרמוני בין בני אדם, הוא תנאי חיוני למימושם של תהליכי בנין, קידמה, ומיצוי הכוחות
20 והיכולות הטמונים בפרטים לתועלת הכלל. הזכות לשם טוב של הפרט היא נדבך מרכזי
21 בסדר חברתי הרמוני. היא ניצבת ביסוד משטר הבנוי על חירות וכבוד האדם. היא מצויה
22 במעמד רם במידרג זכויות האדם." (עניין בן גביר, פסקה 12 לחוות דעתה).
23
24 28. בע"א 751/10 פלוני נ' דין-אורבך, [פורסם בנבו] (8.2.2012) (להלן: "עניין דין"), ציין בית
25 המשפט כי המוניטין של האדם הוא בגדר נכס יקר מכול: "המוניטין של אדם עשוי לחרוץ
26 את גורלו, לשבט או לחסד. הוא שיקבע, במידה רבה, אם אדם אחר יסכים להעסיקו או
27 לעשות עימו עסקים; אם הציבור ייתן בו אמון ככל שירצה לבקש להיבחר למשרה
28 ציבורית; אם הסובבים אותו יבקשו את חברתו או יפנו לו עורף. פגיעה לא מוצדקת
29 במוניטין של אדם, היא פגיעה לא רק בכבודו הוא, אלא גם באינטרס רחב יותר של
30 התנהלות תקינה של החברה" (שם, פסקה 18).
31
32 29. באשר להיררכיה והאיזון העדין הנדרש בין הזכות לשם טוב מחד, ולחופש הביטוי מאידך,
33 נשמעו בפסיקה עמדות שונות. עם זאת ברע"א 6557/20 ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת
34 התרבות והספורט - ח"כ מירי רגב (נבו 13.03.2024) (להלן: "עניין רגב"), שב והדגיש בית

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

1 המשפט העליון כי על פי הגישה הרווחת יש לבחון כל מקרה לגופו ולהימנע מקביעה גורפת
 2 אפריורית כי ידה של הזכות האחת או השנייה היא תמיד על העליונה.
 3
 4 30. עם התפתחות הטכנולוגיה והרשתות החברתיות, קבע בית המשפט בשורה של פסקי דין,
 5 כי: "חוק איסור לשון הרע נחקק בישראל בימים שבהם חלק גדול מאמצעי התקשורת
 6 שהשימוש בהם כיום הוא השכיח ביותר, כלל לא היו בנמצא. כמובן, אין בכך כדי לומר
 7 שעקרונותיו של החוק אינם רלוונטיים לעידן הנוכחי. אדרבה, הבסיס שהוא איזון זהיר
 8 בין הזכות לחופש ביטוי לבין הזכות לשם טוב נותר בעינו" (ראו: רע"א 1239/19 יואל שאול
 9 נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (נבו 08.01.2020) והאסמכתאות שם)

10 עוד לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט בתמ"ש (נצרת) 18304-07-14 ו.ק נ' ד.ב (פורסם
 11 בנבו, מיום 20.4.17) נקבע בעמוד 11-12:
 12 "נראה איפוא, כי בעידן החדש (הנוכחי), בו המרחב הווירטואלי החליף את "כיכר העיר",
 13 המקלדות את העטים והכרזות, נדרשים בתי המשפט להתאים בין הוראות חוק איסור
 14 לשון הרע שנחקק בזמנים שבהם טרם היה שימוש אזרחי באינטרנט לבין המהפכה
 15 הטכנולוגית – חברתית שעובר העולם כולו והחברה הישראלית כחלק בלתי נפרד ממנו.
 16 ההתאמה השיפוטית של הדין לנסיבות המשתנות הביאה למרחב ולמתחם של הפעלת
 17 שיקול דעת שיפוטי, אך מכל מקום קבעה, כי פרסום באינטרנט עונה לתנאי "פרסום"
 18 שבחוק איסור לשון הרע וכי אין מניעה עקרונית שפרסום שכזה יקים אחריות בגין חוק
 19 איסור לשון הרע. המתחם הנרחב הוא לטעמי בין קוטב הקביעה השיפוטית ביחס
 20 לפרסום שהוא בגדר "זוטי דברים" שאז אין מקום כלל להגיש תביעה לפי החוק ולא כל
 21 שכן לפסוק פיצוי, לבין הקוטב הקיצוני האחר של הכרה בפרסום כמבזה במיוחד המצדיק
 22 פיצוי משמעותי. פרסום פרסום ונסיבותיו, פרסום פרסום ופסיקותיו."
 23

השלב השני- האם האמור בפוסט עולה לכדי לשון הרע, כמובנו בחוק?

25 31. בשורה של פסקי דין נקבע, כי לצורך הכרעה בשאלה האם פרסום מהווה לשון הרע, אין
 26 חשיבות לשאלה האם הייתה למפרסם כוונה לפגוע אם לאו, ואין הכרח כי נפגע יושפל או
 27 יבוזה בפועל. די בכך שהפרסום היה עלול להביא לתוצאה שכזו (ראו; השופטת א' פרוקציה
 28 "עניין בן גביר" (פסקה 6)).
 29

30 32. המבחן לפרשנות הפרסום הוא אובייקטיבי – המובן שאדם סביר ורגיל היה מייחס לפרסום
 31 ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. ב-רע"א 2572/04 רפאל פריג' נ'
 32 'כל הזמן' (פורסם בנבו, 16.6.2008) (להלן: "עניין פריג") נקבעו הדברים הבאים: "כידוע,
 33 הקביעה כי פרסום מהווה הוצאת לשון הרע אינה נלמדת אך מן המילים הפוגעניות

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 **כעומדות לעצמן, בפני עצמן. היא נלמדת בראש ובראשונה ממכלול הנסיבות שסבבו את**
2 **הפרסום. לא המילים לעצמן יוצרות את לשון הרע אלא הקונטקסט והנסיבות, המעניקים**
3 **למסכת העובדות את עוצמתה, את צבעיה, את טעמה וריחה" (שם, פסקה 22).**
4
5 33. ברגיל, מלאכת הפרשנות המוטלת על כתפיו של בית המשפט בבואו לקבוע האם ביטוי
6 מסוים הינו בגדר לשון הרע או אם לאו, היא לרוב מלאכה סבוכה. בית המשפט נדרש לבחון
7 את תוכן הדברים על פי האופן שבו הם עשויים להיתפס בעיני האדם הסביר, ובראי
8 הנסיבות בהן הם פורסמו. כך, הלכה למעשה, נדרש בית המשפט לתור אחר התחושות
9 המתעוררות בקרבו של האדם הסביר לאחר שנחשף לפרסום בעניינו של מאן דהוא. בעניין
10 בן גביר שב בית המשפט וציין, כי: **"השאלה המכרעת היא אובייקטיבית, לאמור – יש**
11 **לתור אחר המובן הטבעי והרגיל של הפרסום בעיני האדם הסביר (ראו גם ע"א הארץ,**
12 **בעמ' 300). כך לגבי פרשנות הביטוי, וכך לגבי עצם השאלה האם יש בו, בביטוי, כדי**
13 **להוות "לשון הרע" (ראו גם ע"א 809/89 משעור נ' חביבי, פ"ד מז(1) 1, 7)". (שם, בפסקה**
14 **24).**
15
16 34. בענייננו, נדמה דווקא כי פרשנות המילים נלמדת ממובנם הטבעי והרגיל. דומני, כי הקורא
17 הסביר יתקשה למצוא בביטויים שנכתבו בפוסט משמעות אחרת מלבד השמצת התובעת
18 ופגיעה בשמה הטוב. סבורני, כי האמור בפוסט המתגלגל כנגד התובעת טומן בחובו את
19 יסודות עוולת לשון הרע מהסוג הקשה וחמור לו אדם עלול ליפול קורבן. ודוק: מעבר לשפה
20 הבוטה והירודה בה השתמש כותב הפוסט, הרי שהוא גם מייחס לתובעת תכונות ומעשים
21 העומדים בסתירה עמוקה ביותר לאיכויות המקצועיות והאישיות הנדרשות מעורך דין,
22 הפועל בתפקידו מכוח אמון הציבור.
23
24 35. בצדק טען ב"כ התובעת כי שימוש בביטויים כגון: **חלמתי שאני משתין על הקבר שלך"**;
25 **"שנואה"**; **"אין מה לעשות כסף מעוור"**; **"עו"ד דין תמי אולמן הזקנה"**; נועדו כדי לבזות
26 את התובעת, להשפילה בעיני הציבור, ובעיקר לפגוע במשלח ידה של התובעת, כאמור
27 בסעיף 1(3) לחוק ובשמה המקצועי הטוב אותו בנתה בזיעת אפה. כמו כן, תוכנם של
28 הדברים המפורסמים בפוסט, מייחס לתובעת, בין היתר, תאוות בצע, ותרומה להתרבות
29 האלימות במגזר הערבי. הדברים הנ"ל נושאים עימם מטען נזק כבד ביותר לשמה הטוב של
30 התובעת, הן כאדם פרטי והן כעורכת דין.
31
32 36. במקרה דנן, ההגנה על שמה הטוב של התובעת חורג מעניינה הפרטי ומשרת מטרה ציבורית
33 נעלה יותר. אין להשלים עם מצב בו עורכי דין האמונים על ייצוג לקוחותיהם, יוכפשו ויבוזו

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 אך בשל העובדה כי הם מבצעים מלאכתם כחוק. בנקודה זו, אבהיר כי אין בידי לקבל את
2 טענת ב"כ הנתבע לפיה הדברים שנכתבו בפוסט הינם בגדר דיון לגיטימי בעניין עורכי דין
3 אשר מייצגים לקוחות בעבירות חמורות, שכן ברי ממקרא הפוסט והעריכות שנעשו בו, כי
4 אין מדובר כלל ועיקר בדיון ובוודאי שלא בדיון לגיטימי ואין בעובדה שהנתבע הוסיף לאחת
5 העריכות את השאלה "מה דעתכם?", כדי לשנות כהוא זה ממסקנה זו. שומה עלינו כחברה
6 מתוקנת להבטיח כי עורכי דין יוכלו לבצע את מלאכתם נאמנה וללא חשש, פן חלילה תיפגע
7 זכות ראשונה במעלה והיא הזכות לייצוג ולמשפט צדק.
- 8
9 37. למעלה מן הצורך אוסיף, כי גם הנתבע בעצמו סבר כי הדברים שנכתבו בפוסט הן בגדר
10 לשון הרע. הדברים הנ"ל נלמדים ממקרא הנספחים שצרף הנתבע לכתב ההגנה (נספחים 1
11 ו-2). כך למשל, בנספח 2 כותב הנתבע בראשית דבריו: "**מבקש ומגיש את התנצלותי**
12 **מעומק ליבי, על שנכתב בפייסבוק לפני שנה בגנותך**". בהמשך לאותו נספח כותב הנתבע:
13 "**הנכתב בפוסט בגנותך: מבזה אותי את תכונותי את שמי ואת השקפת העולם שלי...**".
- 14
15 38. כך גם בחקירתנו הנגדית אמר הנתבע דברים ברוח דומה: "**לא, לא אני כתבתי. בושה**
16 **וחרפה מה שכתוב שם. זה גם לא הטבע שלי.**" (פרוטוקול מיום 04.06.24, עמ' 10 ש' 18),
17 ובהמשך: "**אפשר לתת לה 1,000 ₪, להתנצל ולחבק אותה. קחי חיבוק גדול. היא לא**
18 **צריכה את הכסף**" (שם, עמ' 12 ש' 2); "**לפני הכל, אני מאוד מתנצל הנה בתוך הגברת,**
19 **מתנצל עם מבט לעיניים. בושה מה שנכתב שם, זה לא אני. סליחה, אני עמוס**" (שם, עמ'
20 8 ש' 18-19).
- 21 39. יתרה מכך, התובעת הוצגה בפוסט כמי שמגנה על נאשמים שעמדו לרצוח יהודי רק בגלל
22 שהוא יהודי, ואף הוצגה התובעת כמי שגורמת להתרבות האלימות במגזר, וכל זאת מתוך
23 תאוות בצע ופרסום.
- 24 40. אציין, כי הפוסט אמנם זכה אך למספר חד ספרתי של "לייקים" ותגובות". עם זאת באחת
25 התגובות נכתב "כסף מעורר". אין צורך להכביר במילים או בפרשנות באשר לתחושות אשר
26 התעוררו בלבו של אותו אדם שכתב את התגובה. לפיכך, ברי כי פרסום מסוג זה עלול לפגוע
27 במשלח ידה של התובעת כעורכת דין ולהסב לה נזק תדמיתי וכלכלי כבד.
- 28 41. בסיכומיו, טען ב"כ הנתבע כי גישת הפסיקה היא שלא כל גידוף או קללה, קבל עם ועדה,
29 יהוו פרסום לשון הרע. אכן, הצדק עם ב"כ הנתבע בנקודה זו ואף מותב זה דחה תביעת
30 לשון הרע שבמרכזה עמדה השאלה האם קללות וגידופים הינם בגדר לשון הרע (לעניין זה
31 ראו: ת"א (שלום קריות) 62202-12-21 יעקב אוליאל נ' חפצי ישראל (נבו 03.02.2024)
32 ולסקירת הפסיקה שם) (להלן: "**עניין אוליאל**").

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

1
2 42. עם זאת אין הנדון דומה לראייה, ואסביר: בעוד **שבעניין אוליאל** דובר על קללות וגידופים
3 שנאמרו בלהט הרגע, בשעת כעס, במהלך ויכוח והתנצחות בין שכנים על רקע סכסוך
4 מתמשך, הרי שבענייננו הפוסט פורסם בנסיבות אחרות לגמרי. ויודגש, טענתו העיקרית של
5 הנתבע, כפי שהוצגה בכתב ההגנה ובנספחיו וכן בחקירתו הנגדית, היא כי הפוסט פורסם
6 על רקע כתבה שהתפרסמה בטלוויזיה על אודות התובעת בקשר לתפקידה כסנגורית, ולא
7 כחלק מסכסוך קיים ומתמשך בין הצדדים במסגרתו נאמרו דברים בעידנא דריתחא. דא
8 עקא שעסקינן בפוסט שנוסח ונערך כמה וכמה פעמים כשמטרתו היא לפגוע, להשפיל
9 ולבוז את התובעת.

10 43. מעבר לפגיעה בתובעת, כאמור לעיל, הרי שהאמור בפוסט פוגע גם באינטרס הציבורי, של
11 שמירה על אמון הציבור בעורכי הדין ובשמש הטוב. כאמור, באחת מעריכות הפוסט נכתבו
12 דברים בגנותם של כלל ציבור עורכי הדין: **".... אני לא צריך עורך דין רובכם ניבזים**
13 **שמזכים רוצחים ואנסים מוכחים ואת בראשם שהרסו משפחות גדולות"**. ברי, כי עורך
14 דין אמור לשמש שלוח נאמן של לקוחותיו, לפעול עבורם בנאמנות ולשקף בהתנהלותו יושר
15 ומסירות עבור שולחיו. אין ספק כי ממקרא הדברים הנ"ל עשוי להתעורר בליבו של הקורא
16 הסביר בקיעים באמון הקיים בין עורכי הדין מתוקף תפקידם כ- officer of the court
17 לבין כלל הציבור. על אמון זה אנו מחויבים לשמור מכל משמר, שהרי בלא אמון הציבור
18 במערכת המשפט ובעורכי הדין, לא יכון משפט, הניזון מטוהר המידות וניקיון הכפיים של
19 ממלאי התפקידים במסגרתו.

20 44. בסיכומו של דבר, סבורני כי הדברים שנכתבו בפוסט על עריכותיו, הן בגדר לשון הרע
21 במובנו של החוק.

השלב השלישי - קיומו של פרסום

22
23 45. לאחר שבפרק הקודם קבעתי, כי הפוסט על עריכותיו, עולה לכדי לשון הרע, במובנו של
24 החוק ובהקשר נשוא התובענה. הגיע העת לבחון את שאלת קיומו של הפרסום, בראי טענתו
25 העיקרית של הנתבע לפיה אין הוא מכחיש את פרסום הפוסט בחשבון הפייסבוק האישי
26 שלו, אך טוען הוא כי הפוסט לא נכתב על ידו, והכל כפי שיובהר להלן.
27

28 46. כידוע, ושעה שנקבע כי התבטאות הינה בגדר לשון הרע על התובע לעבור משוכה נוספת
29 והיא קיומו של "פרסום" כמשמעותו **בסעיף 2(ב)** לחוק הקובע כהאי לישנא: **"רואים**
30 **כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות - (1) אם הייתה מיועדת לאדם זולת**
31 **הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע; (2) אם הייתה בכתב והכתב עשוי**

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע". הנה כי כן, פרסום מהווה חלק בלתי נפרד
2 מיסודות עוולת לשון הרע. בהיעדר פרסום - אין לשון הרע.
- 3
4 47. בטרם אצלול לבחינת הראיות שהובאו בפניי, ולצורך הכרעה בשאלת אחריותו של הנתבע
5 לפרסום הפוסט, מצאתי לנכון לייחד מספר מילים בקשר לנטלי ההוכחה, בזיקה לטענת
6 ההגנה של הנתבע ובשים לב לטענת בא-כוחו לעניין זה, כאמור בסיכומים.
7
- 8 48. כידוע, הכלל הראייתי הבסיסי הרווח במשפט האזרחי, הוא כי נטל ההוכחה רובץ על התובע
9 ומידת ההוכחה היא עודף הסתברות, בבחינת הכלל עתיק היומין 'המוציא מחברו עליו
10 הראיה'. על-פי כלל זה, יזכה התובע בתביעתו אם ירים את נטל הוכחתה בשיעור העולה על
11 50%. אז, תוטל האחריות על הנתבע. לא עמד בכך, יפסיד את כל תביעתו.
12
- 13 49. העובדה שהפרסום בוצע בחשבון הנתבע, ועל כך אין עוררין, הנה עובדה רלוונטית ביותר,
14 ובפרט מהווה היא עניין ראייתי-הוכחתי ליסוד הפרסום.
- 15
16 50. לעניין נטל הבאת הראיה, נקבע בת"א (חיפה) 22956-09-13 שמעון לנקרי נ' יוסף חדד
17 (פורסם במאגר "נבו" – להלן: "עניין לנקרי") שעניינו דומה למקרה דנן כך:
18 "במשפט האזרחי צמוד נטל הבאת הראיות אל מי שנושא בנטל השכנוע להמחשת טענה
19 או גרסה. אלא שיכול לעתים שנטל הבאת הראיות – הנטל המשני – יעבור מצד לצד. עיין
20 למשל: ע"א 2176/94 מדינת ישראל נ' טבנג'ה [פורסם בנבו]; ע"א 600/86 עמיר נ' קונפינו
21 פ"ד מו (3) 233,240. כאשר עבר הנטל המשני לצד השני, ואותו צד לא הציב הראיות
22 הנדרשות, עשוי הדבר לעתים לסייע ליריבו, הנושא בנטל השכנוע, להרים אותו נטל, באותו
23 עניין שבו עבר הנטל המשני אל יריבו. התובע המחיש שאותו פוסט תגובה "מסגיר" נשלח
24 מפרופיל המשתמש של הנתבע בפייסבוק, בתורת תגובה לדרישה של מר קקון מהדס בת
25 אור להסרת התמונה, באותו שרשור מה 9.7.13 בקבוצת הבמה הפתוחה." (הדגשה שלי –
26 מ.כ.).
- 27 יצוין כי על פסק הדין בעניין לנקרי הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה
28 (ע"א 24165-09-17 חדד נ' לנקרי (פורסם במאגר "נבו"), אשר נדחה.
29
- 30 51. עוד לעניין נטל הבאת הראיות, ומעברו במקרים מסוימים לצד השני, ראו: ד"ר גיא שני,
31 חזקות רשלנות – העברת נטל ההוכחה בדיני הנזיקין (2011) בעמ' 34. וכן ראו: דניאל
32 1516/95 מרום נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נב(2) 813, 833.
33

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 52. בענייננו ובכדי לפשט את הדברים, ניתן לומר באנלוגיה למשפט הפלילי, כי הנתבע למעשה
2 טוען מעין טענת "אליבי", קרי: "במקום אחר הייתי" (סעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי
3 [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). כך לטענתו הפוסט נכתב ממחשבו האישי בביתו, אך הוא
4 לא היה אותה שעה בבית. במשפט הפלילי, מקום שהראיות הנסיבתיות מצביעות על נוכחות
5 הנאשם בזירת העבירה והוא טוען טענת אליבי, הנטל עובר אליו להעלות לפחות ספק סביר
6 בדבר הימצאותו במקום ביצוע העבירה (ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פד"י נד(5)
7 667, עמ' 702; ע"פ 3436/05 פלוני נ' מדינת ישראל"
8
9 53. הנה כי כן, ומשעה שאין חולק כי הפרסום בוצע מחשבון הפייסבוק של הנתבע, הרי שנטל
10 הבאת הראיה להוכיח את טענתו, לפיה לא נכח בעת הרלוונטית בבית, מוטל כעת על כתפי
11 הנתבע.
12
13 54. אקדים מסקנה להנמקה, ואציין כבר עתה, כי הנתבע לא הציג ולו בדל של ראייה לתמיכה
14 בטענתו. סבורני, כי עמדו בפני הנתבע שלל אפשרויות, לרבות טכנולוגיות, אותם יכול היה
15 להציג בנקל בכדי לתמוך בגרסתו. די היה, כי הנתבע היה מביא לעדות, מי מהאנשים אשר
16 שהו בבית באותה עת, או לחילופין, היה פונה אל חברת התקשורת בה הוא מנוי על מנת
17 לאשש (על דרך איכון) את הטענה לפיה בעת הרלוונטית לא נכח בביתו. ויודגש – הימנעות
18 זו כשלעצמה פועלת לחובתו של הנתבע ומקימה חזקה לפיה לו היה מביא את אותן ראיות,
19 היה בהן כדי להרע את מצבו (ראו מיני רבים: ע"א 3303/13 סימן טוב נ' סימן טוב תקשורת
20 בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 17 (29.12.2015); ע"א 9555/10 הופמן נ' יפה, [פורסם בנבו]
21 פסקה 34 (15.7.2013)).
22
23 55. נוסף על כך, יתר הראיות שהובאו בפני דווקא תומכות במסקנה כי הנתבע הוא שעומד
24 מאחורי כתיבת הפוסט. אציין, כי במסגרת כתבי הטענות שהוגשו מטעמו וגם בחקירתו
25 הנגדית, סתר הנתבע את עצמו, לא פעם, באשר לנסיבות בהן נכתב הפוסט, וזאת כפי
26 שיפורט להלן.
27
28 56. בכתב ההגנה הראשון שנערך על ידי הנתבע עוד בטרם היה מיוצג, כתב הנתבע כי **המחשב**
29 **שממנו נכתב הפוסט הוא מחשב ציבורי למתמודדי נפש**. מנגד, בכתב ההגנה שהוגש מטעמו
30 לאחר שזכה לייצוג, נטען בסעיף 5: **"אחד הנוכחים השתמש במחשב של הנתבע וכתב את**
31 **מה שכתב"**.
32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 57. כמון כן, בחקירתו הנגדית לשאלת ב"כ התובעת, השיב הנתבע: "היתה שם כתבה קשה,
2 זה היה בפראות של החבר'ה מרמלה ששרפו יהודים, אחד מהם ששרף הראו את התמונה
3 שלו בטלויזיה. המשפחה השכולה שלי ראתה את זה, ביניהם חולי נפש. זו הסיבה שהם
4 ערכו וכתבו. המחשב שלי הוא פתוח. זאת הסיבה שהוא כתב ולא אני, הוא חולה נפש"
5 (פרוטוקול מיום 04.06.24, עמ' 8 ש' 22-25).
6
- 7 58. בתוך כך, לשאלה כיצד הוא יודע מי כתב את הפוסט, השיב הנתבע: "אותו בן אדם ניסה
8 לשים יד בנפשו לא בגלל הסיבה הזו, אני נאלצתי להגן עליו כי רצו לסגור אותו במחלקה
9 סגורה. ד"ר מנור אמר שאו שאשן לידו שלושה חודשים, אז ישנתי לידו. אותו איש, בן 32
10 היום, פנה אלי משום מה ואמר אם תמי אולמן תבעה אותי. איך הוא יודע שהיא תבעה
11 אותי? בגלל זה אני מבקש אם אלו עיתונאים לא לפרסם. אמר אם היא תבעה אותך אני
12 מתאבד".
13
- 14 59. בהמשך, הטיח ב"כ התובע בנתבע את הדברים העולים מהתכתבות ה- whatsapp בין
15 השניים (מוצג "נ/1"). אציין, מבלי לצטט מתוכן הדברים, כי ממקרא ההתכתבות הנ"ל
16 עולה, כי הנתבע הודה הלכה למעשה בכתיבת הפוסט וביקש להתנצל בפני התובעת. לאחר
17 שהדברים הוטחו בנתבע במהלך חקירתו הנגדית, היה הנתבע נסער עד מאד וביקש לצאת
18 להפסקה. לאחר שבית המשפט חזר מההפסקה, הסביר הנתבע כי לקח על עצמו את
19 האחריות לכתיבת הפוסט, כי: "לקחתי את זה על עצמי כי החשוד פה מבחינתי לפי מה
20 שחשבתי שם זה הבן שלי" (שם, עמ' 10 ש' 13).
21
- 22 60. אוסיף עוד כי גרסת הנתבע לעניין הפרסום שבוצע בידי "אחר" איננה מסתברת כהגיונית
23 בעיני גם לאור רצף העריכות של תוכן הפוסט וטענת הנתבע עצמו כי בתוך זמן קצר כבר
24 מחק את הפוסט. סמיכות הזמנים הנטענת ע"י הנתבע עצמו מתיישבת יותר עם המסקנה
25 כי נכח בעת כתיבתו ומחיקתו של הפוסט.
26
- 27 61. עיון בתוכן הפוסט על עריכותיו, כמו גם סגנון הכתיבה, מלמד דווקא על דמיון סגנוני ותוכני
28 לתכנים אחרים שכתב הנתבע, לרבות מוצג "נ/1", וכן דברים שנכתבו במסגרת כתבי בי
29 הדין מטעמו בטרם זכה לייצוג משפטי.
30
- 31 62. מלבד העלאת טענה שמא מאן דהוא מבני ביתו, עשה שימוש בחשבון הפייסבוק שלו ופרסם
32 את הפוסטים בגנות התובעת, לא הביא הנתבע, כאמור, ולו ראשית ראיה, כי הדבר התרחש
33 בפועל.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

1 63. יפים לעניין זה דברי בית המשפט המחוזי בע"א 24165-09-17 (מחוזי חיפה) **חדד נ' לנקרי**
2 (פורסם במאגר "נבו") :

3
4 "בכל הכבוד הראוי, העלאת תיזה, לפיה ייתכן ומכשירו ניטל ממנו או שניתן לפרוץ לחשבון
5 פייסבוק מרחוק, אין בה כדי להרים את הנטל המוטל על המערער להבאת ראיות כי התיזה
6 שהוא מציג התרחשה בפועל. **סבורים אנו שצדק בית המשפט במסקנה אליה הגיע, ולפיה**
7 **משלא הביא המערער ראיות התומכות בתיזה שהעלה, מוביל הדבר לכך שהתובע –**
8 **המשיב עמד בנטל להוכיח, ברמת ההוכחה הדרושה במשפט אזרחי, כי המערער, הוא**
9 **הוא, אשר פירסם את התגובה המסגירה.** " (הדגשה שלי – מ.כ.).

10
11 64. בסיכומו של דבר, צבר הראיות שפירטתי לעיל מטה את מאזן ההסתברויות הנדרש במשפט
12 האזרחי ומלמד כי הנתבע הוא שפרסם את הפוסט. למעלה מן הצורך אציין, כי מעבר
13 לעובדה שהנתבע, כאמור לא תמך את גרסתו הסתמית בראיות, הרי שגם עדותו הותירה
14 בקרבי רושם בלתי אמיץ של מי המנסה להרחיק עצמו מכתובת הפוסט בגנותה של התובעת,
15 תוך העלאת טענות מן הגורן ומן היקב.

16 השלב הרביעי- האם עומדת לנתבע מי מההגנות הקבועות בחוק ?

17 65. במסגרת טענות ההגנה של הנתבע, ומבלי לגרוע מכלליות הכחשתו לעניין עצם הפרסום,
18 נטען בכתב ההגנה כי עומדות לנתבע ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו-15 לחוק.

19
20 66. בעניין זה, נטל הוכחת טענות ההגנה מכח החוק – רובץ על כתפי הנתבע. יפים לעניין זה
21 דבריו הבאים של בית המשפט העליון ברע"א 6557/20 ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת
22 התרבות והספורט - ח"כ מירי רגב (נבו 13.03.2024): "נקודת האפס' בכל הנוגע
23 לדרישות ההוכחה, בהעדר קביעה נוגדת, היא כמובן תחולתם של כללי הראיות הרגילים,
24 ככל משפטם וחוקתם: "ככלל, בעל-דין נדרש להוכיח את הנושאים הנחוצים לו במשפט.
25 צד הטוען לקיומה של עובדה מסוימת יחויב בהוכחתה
26 [...] 'He who asserts must prove'. הכלל הרגיל הוא שעל התובע מוטלת החובה
27 לשכנע את בית המשפט בכל הנוגע ליסודותיה העובדתיים של עילת התביעה. עם זאת,
28 יש עניינים והקשרים שבהם נטל השכנוע מונח דווקא לפתחו של הנתבע. כך הדבר,
29 למשל, לגבי טענות הגנה מסוימות שהוא גורס להתקיימותן" (גיא שני חזקות רשלנות:
30 העברת נטל ההוכחה בדיני נזיקין 31-33 (2011)). בהתאם לכך, נטל הוכחת טענות ההגנה
31 בתביעת לשון הרע – רובץ על כתפי הנתבע (ראו, מני רבים: ע"א 844/12 מולקנדוב נ'
32 פורוש, פסקאות 35 ו-44 [פורסם בנבו] [22.2.2017]), והאסמכתאות שם (להלן: עניין
33 מולקנדוב)".

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1
2 67. בעניין **בן גביר** ציין בית המשפט, כי "סעיף 14 לחוק – המעגן את הגנת "אמת בפרסום" –
3 מבטא את חשיבותו היתרה של חופש הביטוי מקום בו מדובר בפרסום הנוגע לספירה
4 הציבורית. ברי, כי נטייתו של בית המשפט לסווג פרסום ככזה שיש בו "עניין ציבורי" –
5 כדרישת סעיף 14 לחוק – **תגבר מקום בו מתייחס הפרסום לדמות ציבורית** (וראו ע"א
6 439/88 **רשם מאגרי מידע נ' ונטורה**, פ"ד מח(3) 826, 808; ז' סגל, "הזכות לפרטיות למול
7 **הזכות לדעת**" עיוני משפט ט (תשמ"ג) 175, 194). אין ספק, כי תכופות, גדלה התועלת
8 שבפרסום, וממילא, העניין הציבורי שבו, מקום בו נמסר מידע על אודות אנשים הממלאים
9 תפקיד ציבורי. ואם כך לגבי סעיף 14 לחוק, לא כל שכן לגבי סעיף 15 לחוק, **הקובע במפורש**
10 **הגנה לפרסומים דיבתיים שהם בבחינת "הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד**
11 **שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו,**
12 **מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות"** (ההדגשות אינן במקור-
13 מ.כ.).
14
15 68. אף כי כאמור בכתב ההגנה טען הנתבע להגנה לפי סעיף 14, בסיכומיו זנח הנתבע את טענתו
16 להגנת אמת בפרסום ומיקד את טענתו להגנה שהפרסום היה הבעת דעה על פי סעיף 15(4)
17 לחוק. כך לטענת הנתבע, הדברים שנכתבו בפרסום אינם אלא בגדר הבעת דעה בלבד. צוין,
18 כי התובעת הנה אשת ציבור ידועה ומוכרת ולכן היא חשופה לביקורת ציבורית על כל שעל
19 וצעד שהיא עושה.
20
21 69. סעיף 15(4) לחוק קובע, כהאי לישנא: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת**
22 **הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:**
23 **"הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות**
24 **ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם**
25 **נתגלו באותה התנהגות;"**
26
27 70. הנה כי כן, לצורך הכרעה בשאלה האם עומדת לנתבע הגנה לפי הסעיף הנ"ל, יש להשיב
28 על שלוש שאלות. האחת, האם הפרסום שפרסם הנתבע הוא בגדר **"הבעת דעה"** כדרישת
29 הסעיף. השנייה, האם נסבה הבעת הדעה "על התנהגות הנפגע... בקשר לעניין ציבורי, או
30 על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".
31 השלישית, האם נעשה הפרסום **"בתום לב"**.
32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 71. בענייננו סבורני, כי ראשית יש דווקא להשיב לשאלה השנייה, שכן אם יקבע כי הפרסום,
2 לא נעשה בקשר עם תפקידה הציבורי של התובעת, אזי הנתבע לא יוכל לחסות תחת ההגנה
3 שמעניק הסעיף.
- 4 כידוע, התובעת חובשת לראשה שני כובעים: האחד פרטי- כעורכת דין בתחום המשפט
5 הפלילי; השני ציבורי- כמ"מ ראש לשכת עורכי הדין, ובעת הרלוונטית ראש לשכת עורכי
6 הדין במחוז חיפה. נשאלת אם כן השאלה, האם הפוסט כוון אל התובעת שעה שהיא
7 בכובעה הפרטי, או שמא בכובעה הציבורי?
8
- 9 72. בסעיף 5 לכתב ההגנה נטען כדלקמן: "**ביום 1.9.21 התפרסמה כתבה בטלוויזיה ולפיה**
10 **התובעת שהנה עו"ד במקצועה הצליחה לגרום לשחרור נאשמים/חשודים בביצוע לינץ'**
11 **בישראלים. באותו מועד התקהלו בביתו אנשים שחלקם הגדול תשושי נפש....למשמע**
12 **הכתבה בטלוויזיה התלהטו הרוחות ואחד הנוכחים השתמש במחשב של הנתבע וכתב את**
13 **מה שכתב.**
14
- 15 73. הנה כי כן, בכתב ההגנה נכתב באותיות קידוש לבנה כי המניע לכתיבת הפוסט נעוץ
16 בעבודתה של התובעת כעורכת דין ולא בתפקידה הציבורי. יוער ויצוין, כי קו ההגנה הנ"ל
17 נשמר לאורך כל ההליך וגם בחקירתה הנגדית הטיח ב"כ הנתבע בתובעת, את הדברים
18 הבאים:
19 **ש. הסיפור הזה עם הפרסומים נשוא התביעה התחילו מראיון שהיה לך ב 1/9/21 ,**
20 **נכון?**
21 **ת. תשאל את הלקוח שלך, אני לא פרסמתי.**
22 **ש. הלקוח שלי אומר שבאותו יום היה ראיון או כתבה בטלוויזיה עם לקוח שאת ייצגת**
23 **בבית המשפט ומפה התחיל הסיפור הזה. פרוטוקול מיום 04.06.24, עמ' 5 ש' 5-**
24 **(2).**
25
- 26 74. משאלו הם פני הדברים, הרי שהנתבע לא יכול לחסות תחת הגנת תום הלב המעוגנת בסעיף,
27 שכן אף לטענתו אין כל קשר בין פעילותה הציבורית של התובעת לפוסט שפורסם בחשבוננו
28 האישי של הנתבע. החוק מעניק הגנה לביקורת או להבעת דעה להבדיל מפרסום עובדה
29 (ראו: חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר, בועז שנוור דיני לשון הרע הדין המצוי והדין הרצוי
30 386-385 (מהדורה שנייה מורחבת, 2019). הצגת התובעת, באופן עובדתי ומגמתי, כמי
31 שגורמת להתרבות הפשיעה במגזר הערבי וכיוצ"ב, אינו יכול לחסות תחת החזקה שביסוד
32 תום הלב והוא ממילא, כאמור, חורג מגדר הבעת דעה כפי שנקבע בסעיף 15(4) לחוק איסור
33 לשון הרע.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

75. מכל מקום וכפי שנקבע בע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, בעמ' 22 [פורסם בנבו] (4.8.2008):
 "המשקל המיוחד הניתן לחופש הביטוי במישור הציבורי אינו בלתי מוגבל. הוא נבחן על
 פי מהותו וטיבו בנסיבות המקרה. הוא נשקל מצד אחד, על פי מידת חשיבותו האמיתית
 לחופש הביטוי. מנגד, הוא נבחן על פי מהותה ומידתה של הפגיעה בשמו הטוב ובכבודו
 של האדם. גם איש ציבור החושף עצמו למערבולת החיים הציבוריים ומסכים בכך לקבל
 על עצמו מידה מסוימת של נטל חשיפה וביקורת ציבורית, אינו הופך בכך את שמו הטוב
 ואת כבודו האנושי להפקר. איש הציבור לא הסכים בנטילת תפקיד ציבורי להפקיר
 לחלוטין את כבודו האישי, והחוק, באיזונים שיצר, מגן גם על בעל תפקיד ציבורי לבל
 יהפוך שמו הטוב למרמס בכפוף למתן משקל ראוי לחופש הביטוי כערך ציבורי בעל
 חשיבות. החוק לא התיר בכל מצב מעשי השמצה והשתלחות באנשי ציבור בשם חופש
 הביטוי, ולא היקנה הגנה לפוגע גם אם הביטוי הוא הבעת דעה על איש ציבור, בנסיבות
 בהן לא נתקיים בפוגע יסוד של תום לב"

76. בסיכומי של דבר אני קובע, כי הנתבע אחראי לפרסום הפוסט, על עריכותיו ותגובותיו
 בגנותה של התובעת, וכאמור, לא מתקיימות בענייני ההגנות להן טען.

השלב החמישי - הסעד הראוי

77. משהגענו עד הלום, יש לדון כעת מהו הסעד הראוי שיש להעניק לתובעת בגין מעשיו של
 הנתבע.

78. התובעת עותרת לפסיקת מלוא הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בסעיף 7א(ג) לחוק, כאשר
 הטענה היא לפרסום לשון הרע בכוונה לפגוע.

79. נשאלת השאלה האם בפרסום הפוסט ניתן למצוא כוונה לפגוע במידה המצדיקה כפל
 הפיצוי הסטטוטורי בהעדר הוכחת נזק על פי הוראות סעיף 7א(ג) לחוק. ב-רע"א 5022/13
 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ [פורסם בנבו] (8.9.2013) פסקה 8 סיפא הבהיר בית
 המשפט העליון ביחס לפסיקת כפל הפיצוי הסטטוטורי עקב כוונה לפגוע, כך – "אם די יהיה
 בקיומה של צפיות שהפרסום המעוול יפגע במושא הדברים על מנת שייקבע כי מדובר
 בפרסום שנעשה בכוונה לפגוע, נמצא שכל פרסום שיש בו לשון הרע, בשל טבעו ככזה, ייחשב
 כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. נדרש, אפוא, קיומו של יסוד נוסף, של התנהגות זדונית,
 של כוונה "של ממש" לפגוע... לפיכך ניתן, לכאורה, להתבסס על ההלכות שנקבעו לגבי
 העבירה הפלילית של פרסום לשון הרע" (וראו גם ע"א (מחוזי ת"א) 63784-06-16 שרלי
 צלקישוילי נ' אלטשולר שחם קופות גמל בע"מ [פורסם בנבו] (3.6.2018) פסקה 17; ע"א

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

- 1 **מחוזי חיפה) 58682-12-20 האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית נ' יואב יצחק**
2 **(פורסם בנבו) [20.4.2021] פסקה 18 ; ת"א (מחוזי מרכז) 50565-06-11 ספייס-יט בע"מ נ'**
3 **ג.ג.י. ריהוט משרדי גלובל ישראל שותפות מוגבלת [פורסם בנבו] (28.7.2021) פסקה 208 ;**
4 **ת"א (מחוזי חיפה) 57373-04-18 רמי חסון בע"מ נ' צביקה גנדלמן [פורסם בנבו]**
5 **(30.12.2021) פסקה 441 ועוד רבים" (ההדגשות אינן במקור- מ.כ.).**
6
7 80. אף כי אין חולק בדבר חומרת הדברים שפרסם הנתבע כלפי התובעת, סבורני כי במקרה
8 הנדון, לא ניתן למצוא "כוונה של ממש" לפגוע בתובעת. בנקודה זו אציין, כי ייתכן
9 בסבירות גבוהה שההסברים שניפק הנתבע ביחס למניע לכתיבת הפוסט הנעוץ בכתבה
10 שפורסמה בטלוויזיה על אודות התובעת, ואשר עוררה את חמתו של כותב הפוסט, משקפת
11 הלכה למעשה, את רחשי ליבו של הנתבע בעת כתיבת הפוסט, כך שהפוסט נכתב מתוך
12 פזיזות ולא מתוך כוונה של ממש לפגוע בתובעת. עוד אציין, בנקודה זו כי התרשמתי באופן
13 בלתי אמצעי ממצבו הנפשי והפיזי של הנתבע במהלך הדיון, באופן שתרם לחיזוק המסקנה
14 אליה הגעתי. דומני, כי בנסיבות העניין, קשה לייחס לנתבע את אותה "כוונה של ממש"
15 ולראות בפרסום פוסט מסוג זה מקרה בו מתקיים יסוד נפשי של "כוונה" כמשמעותו בדין
16 הפלילי.
- 17
18 81. בעניין שרנסקי (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי [פורסם בנבו] (4.8.2008)) עמד
19 בית המשפט העליון על השיקולים להחמרה ולהקלה בגובה הפיצויים והזיקה ביניהם לבין
20 התכליות השונות של פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע:
21 א. **ההיבט האישי** – השבת מצב לקדמותו וסנקציה כלפי המעוול (פסקאות 52-53, 55 לפסק
22 הדין): היקף הנזק שנגרם לנפגע ואשר הפיצוי התרופתי נועד להטבתו. הפרסום מעמיד
23 חזקה בדבר גרימת נזק ואין צורך להוכיח נזק ממון מיוחד. היקף הנזק נשקל לא רק
24 בהקשר לפרסום, אלא גם תוך שימת לב להתנהגות הצדדים לאחריו ואף במהלך הדיון
25 המשפטי. בזיקה להיקף הנזק נשקלות התכליות התרופתיות (השבת מצב לקדמותו) כמו גם
26 התכלית העונשית (סנקציה כלפי המעוול). בהקשר זה יש לשקול את התנהגות המפרסם
27 וכוונותיו – כמפורט בסעיף 19 לחוק איסור לשון הרע.
28 ב. **ההיבט הציבורי** – תכלית עונשית / הרתעתית (פסקאות 55, 59 לפסק הדין): "לצד
29 תכליות הפיצוי הקשורות להטבת נזקו של הנפגע, ו"ענישת" הפוגע, מכוונים הפיצויים בגין
30 לשון הרע להעביר, במקרים מתאימים, מסר חינוכי מרתיע לציבור כולו מפני מעשי פגיעה
31 בכבודו של אדם ... ככלל, המטרה החינוכית-הרתעתית מוגשמת בגדרי הפיצוי התרופתי ...
32 עם זאת, שיקולים שבמדיניות שיפוטית עשויים, לעיתים, להצדיק פסיקת פיצויים
33 המכוונת לתכלית הרתעה, אף בנפרד מן המטרה התרופתית." גם בהקשר למטרה
34 החינוכית-הרתעתית יש לשקול את התנהגות המפרסם ואת כוונותיו – כעולה מהתנהגותו

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

1 (האם לקו בהתרשלות, כוונת זדון או כוונה לפגוע). סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע מונה
2 נסיבות שיש בהן כדי להקל על הנתבע (אמונה של המפרסם באמיתות דבריו, היעדר כוונה
3 לפגוע, התנצלות, תיקון או הכחשה, או נקיטת צעדים לצמצום תפוצת הפרסום).
4 ג. **המפרסם** כאדם פרטי / תאגיד (פסקאות 61-62 לפסק הדין): בהקשר זה יש להבחין בין
5 מפרסם שהוא תאגיד גדול לבין אדם פרטי. האבחנה נובעת מההבדל בין הגופים השונים
6 הן בנוגע לאמצעים הכלכליים השונים העומדים לרשותם והן בנוגע להשלכות הפרסום על
7 המפרסם.
8 ד. **מצבו הכלכלי** של המפרסם (פסקאות 63-67 לפסק הדין): נוכח התכליות הרבות
9 העומדות בבסיס הפיצוי בגין פגיעה בשם טוב והעובדה כי השבת מצב הניזוק לקדמותו
10 אינה תכלית יחידה, ניתן להתחשב אף בשיקולים רחבים יותר, לרבות שיקולים
11 חלוקתיים.

ומהתם להכא:

12
13
14
15 82. בענייננו, אין ספק שהביטויים העולים מהפוסט פוגעים בשמה הטוב של התובעת ועשויים
16 להשליך על המוניטין של התובעת כעורכת דין. עם זאת, וכשמביטים על כפות המאזניים
17 כשמחד מונח שמה הטוב של התובעת שהינה עורכת דין בעלת משרד עורכי דין אשר נכלל,
18 מזה שנים רבות כאחד מעשרת משרדי עורכי הדין הטובים בארצנו, ומן העבר השני מונח
19 הנתבע שהינו אדם פשוט מן היישוב ואשר אינו בקו הבריאות, על כל המשתמע מכך, ניתן
20 בנקל להבחין כי כפות המאזניים אינן מעויינות. רוצה לומר, כי נוכח פערי הכוחות בין
21 הצדדים, ובדגש על שמה הטוב של התובעת ההולך לפנייה, הרי שלא בנקל יוכל הנתבע
22 לערער ולפגוע במעמדה ובשמה של התובעת, הן בפן האישי והן בפן המקצועי. אוסיף על
23 כך, כי מעבר לנזק האינהרנטי הטמון בפרסום לשון הרע, הרי שגם התובעת לא טענה כי
24 נגרם לה נזק של ממש.

25
26 83. באשר להיקף הפרסום – ועל אף שעמוד הפייסבוק של הנתבע מונה קבוצה גדולה למדי
27 של חברים שסביר כי לא מעטים מביניהם מכירים את התובעת ויש להניח כי חלקם אף
28 הספיקו לקרוא את הפוסט, יש ליתן את הדעת לטענת הנתבע אשר לא נסתרה, ולפיה
29 הפוסט נמחק כעבור זמן קצר בלבד. עוד יש ליתן את הדעת להתנהלות הנתבע לאחר פרסום
30 הפוסט, כפי שאף עולה מהמסמכים שצורפו לכתב ההגנה לרבות התכתובת שהוצגה ע"י
31 ב"כ התובעת (מוצג "נ/1"). כל אלה מלמדים כי הנתבע ניסה מספר פעמים להתנצל בפני
32 התובעת ואף ביקש מב"כ התובעת לנסח עבורו מכתב התנצלות לשביעות רצונה של
33 התובעת. עם זאת יודגש, כי עד היום הנתבע לא פרסם במרשתת את התנצלותו כלפי
34 התובעת, ואין בהסבריו הקלושים לעניין זה, כדי להצדיק את הימנעותו מלפרסם את

בית משפט השלום בקריות

ת"א 48388-02-22 אולמן נ' שושנה

תיק חיצוני:

1 התנצלותו בפומבי. כמו כן, במסגרת קביעת גובה הפיצוי, נתתי דעתי גם למצבו הרפואי
2 והכלכלי הקשה של הנתבע המתקיים מקצבת נכות של המל"ל, כפי שעולה מהמסמכים
3 שהוצגו לעיוני.

4
5 84. בסיכומי של דבר, ולאחר שקבעתי כי התובעת זכאית אך לפיצוי הנקוב בסעיף 7א(ב) לחוק,
6 ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, והבאתי בחשבון את התכליות
7 העומדות ביסוד פסיקת פיצויים לנפגע מעוולת לשון הרע (ע"א 6903/12 Canwest
8 Globak Communications Corp נ' אלי עזור (ניתן ביום 22.7.2015)), אני מחייב את
9 הנתבע לשלם לתובעת פיצויים בסך של 20,000 ₪, בצירוף שכ"ט עו"ד בסך 6,000 ₪
10 ובצירוף האגרה ששולמה בסך 3,751 ₪, ובסה"כ – 29,751 ₪.

11
12 85. המזכירות תעביר את הפקדון שהופקד ע"י הנתבע (בזיקה להחלטה מיום 07.09.22), על
פירותיו, לתובעת באמצעות בא-כוחה על-חשבון הסכום שנפסק בסעיף 84 הנ"ל.

13
14
15 86. יתרת הסכומים, לאחר ניכוי סכום הפקדון, ישולמו תוך שלושים יום מהיום, שאם לא כן
16 יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

17
18 87. זכות ערעור כחוק.

19
20 ניתן היום, י"א סיוון תשפ"ד, 17 יוני 2024, בהעדר הצדדים.
21

מוטי כהן, שופט

22
23